

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту екології
Карпат НАН України, д.б.н.
Іван ДАНИЛИК

Схвалено на засіданні Вченої
ради Інституту екології Карпат
НАН України
від 14 березня 2024 р.
(протокол № 5)

ПОЛОЖЕННЯ

**про комісію з наукової етики
при вченій раді Інституту екології Карпат
Національної академії наук України**

ЛЬВІВ – 2024

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Комісію з наукової етики при вченій раді Інституту екології Карпат Національної академії наук України (далі – Комісія та Інститут екології Карпат) визначає порядок її формування та діяльності.

1.2. У своїй діяльності Комісія керується законами України «Про освіту» і «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», іншими нормативно-правовими актами України, а також міжнародними документами, що регулюють відносини у сфері вищої освіти та наукової діяльності; Статутом Інституту екології Карпат НАН України, Статутом НАН України, Етичним кодексом ученого України, затвердженим постановою загальних зборів НАН України від 15.04.2009 № 2.

1.3. Комісія складається не менш як із 5 осіб, її кількісний і персональний склад затверджується вченою радою.

1.4. Персональний склад Комісії оновлюється за рішенням вченої ради після обрання директора та затвердження Відділенням загальної біології НАН України нового складу вченої ради установи.

1.5. Внесення змін до персонального складу Комісії може здійснюватися вченою радою протягом терміну її повноважень у зв'язку з вибуттям членів зі складу Комісії (зокрема, за власним бажанням) чи з інших причин

2. ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЇ

2.1. Моніторинг дотримання членами колективу наукових працівників Інституту екології Карпат Етичного кодексу ученого України, національних та міжнародних правил і норм наукової етики.

2.2. Надання працівникам установи та (за потреби) іншим дослідникам консультацій з питань академічної доброчесності, принципів наукової етики.

2.3. Розгляд справ щодо можливого порушення працівниками установи принципів наукової етики при проведенні наукових досліджень та публікації або іншого оприлюднення їх результатів.

2.4. Надання, за результатами розгляду справ про порушення наукової етики, рекомендацій вченій раді та дирекції Інституту екології Карпат.

2.5. Ініціювання заходів щодо захисту прав та інтересів наукових працівників і запобігання порушенню норм наукової етики в Інституті екології Карпат.

3. ПОРЯДОК РОБОТИ КОМІСІЇ

3.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які скликаються головою Комісії або на вимогу не менше двох її членів.

3.2. Засідання вважається правомочним, якщо на ньому присутні більше половини від загального складу Комісії.

3.3. Повідомлення (заяви) про можливі порушення норм наукової етики вченими Інституту екології Карпат приймаються Комісією від усіх членів колективу наукових працівників установи, а також від сторонніх осіб (якщо це стосується діяльності або сфери експертизи Інституту екології Карпат), і в обов'язковому порядку розглядаються не пізніше, ніж у десятиденний термін від дня їх надходження.

3.4. За потреби для попередньої експертизи матеріалів, викладених у повідомленні, Комісія може залучати відповідних фахівців Інституту екології Карпат з власної ініціативи або ж звернутися до дирекції з проханням про створення окремої експертної групи для розгляду означеного в повідомленні порушення наукової етики працівником установи.

3.5. Комісія обов'язково інформує члена колективу наукових працівників, дії якого оскаржуються, про розгляд справи, пов'язаної з його діяльністю, і дає йому право надати письмові пояснення. Комісія має право запитувати у такого працівника додаткові матеріали щодо його наукового дослідження або інших аспектів наукової або науково-організаційної діяльності.

3.6. Кожна зі сторін конфлікту – заявник і член колективу наукових працівників Інституту екології Карпат, дії якого оскаржуються, має право знати про дату, час і місце засідання Комісії і бути присутніми під час обговорення питання про встановлення факту порушення наукової етики, а також ознайомлюватися з матеріалами перевірки такого факту, подавати свої усні та письмові пояснення і зауваження.

3.7. Засідання Комісії може проводитися у закритому режимі, або в присутності сторін конфлікту, якщо з боку однієї чи обох сторін буде висловлене письмове або усне бажання про свою присутність при розгляді Комісією відповідної справи.

3.8. Комісія проводить вивчення матеріалів справи і виносить рішення щодо неї протягом 20 календарних днів від дня надходження повідомлення про порушення наукової етики. У складних випадках комісія може продовжити термін розгляду справи для з'ясування додаткових обставин, про що вона письмово повідомляє особу, від якої отримано повідомлення.

3.9. У випадку, коли особою, дії якої оскаржуються, є член Комісії або близька йому особа, він не бере участі у розгляді відповідної справи.

3.10. Якщо зміст викладених у повідомленні фактів виходить за межі компетенції Комісії, вона приймає рішення, яке обґрунтовується, про відмову його розгляду та у найкоротший строк письмово повідомляє про це заявника із роз'ясненням причин відмови.

3.11. Якщо член Комісії не може взяти участь у її засіданні з поважних

причин, він має право довести свою думку до відома Комісії у письмовій формі або з використанням різних засобів комунікації.

4. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ КОМІСІЄЮ

4.1. Ухвали Комісії приймається таємним або відкритим голосуванням, за рішенням присутніх на засіданні членів Комісії.

4.2. Ухвала Комісії вважається прийнятою, якщо за неї проголосувала більшість від присутніх на засіданні членів. Якщо голоси членів Комісії поділилися порівну, вона вважається неприйнятою. Справа надається на повторний розгляд, про що повідомляються заявник та особа, дії якої оскаржуються.

4.3. Член Комісії, який має думку, відмінну від прийнятої в ухвалі Комісії, має право докласти до цієї ухвали письмове повідомлення про свою позицію.

4.4. Копії рішень Комісії надаються заявнику та особі, дії якої оскаржуються, у триденний термін від дати проведення засідання Комісії, на якому розглядалася відповідна заява.

4.5. Протокол засідання Комісії зберігається у справах вченої ради.

4.6. Рішення Комісії мають рекомендаційний характер і подаються до вченої ради Інституту екології Карпат для прийняття остаточної ухвали, яка надається до дирекції вченим секретарем ради у вигляді витягу з протоколу засідання вченої ради, до якого докладається копія подання Комісії.

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ КОМІСІЇ

5.1. При виявленні фактів фабрикування та фальшування даних, плагіату або інших форм порушення авторського права та академічної доброчесності Комісія, у межах своєї компетенції, може рекомендувати вченій раді порушити клопотання перед атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України:

про позбавлення наукового працівника вченого звання;

про відмову у присвоєнні працівнику наукових ступенів і вчених звань за роботи, які виконані з порушенням норм наукової етики.

5.2. Комісія може надати пропозицію директору та вченій раді Інституту екології Карпат щодо позбавлення наукового працівника права бути рекомендованим до участі у визначених законом органах, комісіях, радах тощо.

5.3. Щодо здобувачів наукового ступеня, які звинувачені у порушенні наукової етики за одним із навчальних предметів освітньої програми, Комісія може рекомендувати директору (вченій раді) Інституту:

зобов'язати повторно пройти оцінювання (скласти іспит, залік тощо);

зобов'язати повторно пройти відповідну частину освітньої програми;
провести відповідні виховні заходи.

5.4. Комісія може надавати інші, не заборонені законодавством, рекомендації (оголошення догани, позбавлення преміювання тощо).

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення про Комісію затверджується вченою радою Інституту екології Карпат.

6.2. Зміни та доповнення до цього положення вносяться шляхом його затвердження в новій редакції.

6.3. Після затвердження нової редакції попереднє положення втрачає юридичну силу.